

Vraag:

Ik ben op zoek naar bestrijdingsmiddelen voor vliegen in varkensstallen. Ik ben echter niet te vinden voor insecticiden omdat deze vrij duur zijn en ik vindt dat deze producten niet lang werken.

Antwoord:

Om de vliegenpopulatie in de stal onder controle te houden moeten in de eerste plaats zo veel mogelijk preventieve hygiënemaatregelen worden genomen.

Enkele algemene hygiënemaatregelen worden hieronder opgesomd:

- Ruim (organisch) afval op en bewaar dit in gesloten recipiënten
- Reinig dagelijks de voederbakken, voederopslagen en aangekoekte mest
- Houd de stallen schoon en droog
- Pas een all-in all-out systeem toe en reinig na elke ronde de afdelingen
- Dek de voedersilo's af
- Dicht spleten in vloeren en wanden af. Hier kan zich mest of afval opstapelen
- Voer kadavers snel af
- Houd de dieren in een goede gezondheid
- Gebruik een voedersysteem waarbij weinig gemorst wordt
- Repareer lekkende drinknippels
- Houd vliegen uit de stal door horren of rubberen flappen te gebruiken bij openingen en plaats een gaas voor luchtinlaten. Zo wordt vermeden dat insecten langs deze weg de stal binnenkomen.

Enkele maatregelen i.v.m. de mest:

- Vermijd korstvorming op mest door regelmatig te mixen en de mest regelmatig weg te halen. Korsten op mest zijn ideale broedplaatsen voor vliegen
- Dek mesthopen toe zodat de temperatuur te hoog wordt om nog als broedplaats voor de vliegen te fungeren
- Ploeg uitgereden mest op het land onmiddellijk en diep genoeg onder.

Bij het bestrijden van de vliegen is het belangrijk dat alle stadia worden aangepakt: eieren, larven, poppen en volwassen vliegen.

Indien u geen **insecticiden** wilt gebruiken kan u **biologische bestrijdingsmiddelen** combineren met de bovenstaande hygiënemaatregelen.

De biologische bestrijding is gebaseerd op natuurlijke vijanden¹. Poppen van roofvliegen en drijfmestvliegen kunnen commercieel worden aangekocht. De poppen worden uitgestrooid op de drijfmest of worden in doosjes aan de muur opgehangen. De latere larven van deze roof- en drijfmestvliegen zullen de larven van de huisvlieg opeten. Een evenwicht tussen de roofvliegen en de te bestrijden vliegen zal in de stal moeten worden gezocht. Bepaalde soorten sluipwespen kunnen eveneens worden ingezet om vliegen te bestrijden². Deze

¹ Ongediertebestrijding op intensieve veehouderijen (2006). Vlaamse overheid - Departement Landbouw en Visserij - Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling.

² Vliegenbestrijding in varkensstallen (1998). Roelofs, P.F.M.M., Nijskens, J.J.W., Vesseur, P.C., Plagge, J.G. Praktijkonderzoek varkenshouderij, proefverslag nr. P 1.208.

sluipwespen moeten regelmatig opnieuw worden toegediend omdat ze een langere reproductiecyclus hebben dan de vliegen. Indien u een beroep doet op deze natuurlijke vijanden wordt het gebruik van sproeimiddelen en larve-dodende middelen afgeraden.

Insectenetende vogels (zoals (huis)zwaluwen) of vleermuizen kunnen ook bijdragen aan de bestrijding van vliegen, vooral buiten de stal. Het is niet zo eenvoudig deze dieren aan te trekken, maar als ze al schuilplaatsen/nesten hebben in de nabijheid van de stal zijn er wel maatregelen die er toe bijdragen dat ze ter plekke blijven. Het verdient bijvoorbeeld aanbeveling om bij gebrek aan natuurlijke modderpoelen als nestmateriaal voor zwaluwen het maken van nesten te bevorderen door op een stuk folie (zand)leem te mengen met water en eventueel wat stro en dit nat te houden. Vleermuis bevorderende maatregelen zijn gericht op het aantrekken van voedsel (insecten), creëren en in stand houden van verbindende landschapselementen en het voorzien van gepaste schuilmogelijkheden. Dode bomen met holten kunnen bijvoorbeeld behouden blijven, waarbij de vervangende boom ernaast wordt aangeplant. Zowel voor vleermuizen als voor zwaluwen zijn kunstnesten verkrijgbaar of zelf te construeren.

In de stal wordt het gebruik van vogels afgeraden omwille van de bioveiligheid³. Vogels kunnen namelijk infecties binnenbrengen en verspreiden, al is het risico op een varkensbedrijf kleiner dan op pluimveebedrijven. Bovendien houdt het gaas dat vliegen buitenhoudt ook vogels tegen.

Naast de natuurlijke vijanden kunnen ook **fysische bestrijdingsmiddelen** worden aangewend. Onder de fysische bestrijdingsmiddelen vallen de elektrische insectenverdelgers, de reuzenvliegenvangers en de vliegenvangers met kleefstof. Bij het gebruik van de fysische bestrijdingsmiddelen wordt een combinatie met andere bestrijdingsmiddelen aangeraden. Nadelen van deze fysische bestrijdingsmiddelen zijn dat ook roofvliegen aan de kleefstof kunnen blijven plakken. Daarnaast zorgt het aanwezige stof in varkensstallen ervoor dat de levensduur van de fysische bestrijdingsmiddelen afneemt.

Bepaalde commerciële firma's kunnen u adviseren bij en/of instaan voor een geïntegreerde aanpak van de insecten op uw bedrijf.

Onderstaande personen werden geconsulteerd en hebben een nuttige bijdrage geleverd bij de formulering van dit antwoord:

- Suzy Van Gansbeke – Vlaamse overheid, Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.

---

³ Varkens gezond houden: handleiding voor bioveiligheid op het varkensbedrijf (2009). Vangroenweghe, F., Ribbens, S., Vandersmissen, T., Beek, J., Maes, D., Castryck, F.